

РЕШЕНИЕ

№ 1347

гр. Бургас, 19.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесет и първи ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Дарина Анг. Костова

при участието на секретаря Ани Р. Цветанова
като разгледа докладваното от Дарина Анг. Костова Гражданско дело № 20212100102123 по описа за 2021 година

Ищецът „Райфайзенбанк/България“ ЕАД с ЕИК 831558413 чрез пълномощника юрисконсулт Пенка Тенева с посочен адрес гр.Стара Загора, бул.“Цар Симеон Велики“ № 67 е предявил обективно и субективно съединени установителни искове по чл.422 от ГПК срещу Н. Х. Б., ЕГН ***** и П. Н. Б., ЕГН ***** – двамата от гр.*** ул.*** **, вх.*, за да бъде прието за установено, че ответниците дължат на ищеца, на основание Договор за банков кредит от 28.10.2005г., изменен и допълнен с Анекс № 1 от 12.03.2010г., Анекс №2 от 13.09.2010г., Анекс № 3 от 16.06.2011г. и Анекс № 4 от 06.06.2013г. следните суми:

- Изискуема главница в размер на 49 732.22лева, от която 1387.87лева – редовно падежирали главници за периода от 20.12.2020г. до 20.04.2021г. включително и 48 344,35лева – предсрочно изискуема главница, с дата на настъпване 10.05.2021г. по Договор за банков кредит от 28.10.2005г. и анексите към него;

- Изискуема редовна възнаградителна лихва, в размер на 1838.38лева – начислена за периода от 20.11.2020г. до 09.05.2021г.включително;

- Изискуемо обезщетение за забава върху редовно падежирали главници от 20.12.2020г. до 20.04.2021г. в размер на 87.96лв., начислена за периода от 20.12.2020г. до 09.05.2021г.включително;

- Изискуемо обезщетение за забава в размер на законната лихва върху предсрочно изискуема главница, в размер на 993.75лева, начислена за периода от 10.05.2021г. до 22.07.2021г.;

- Изискуема лихва, в размер на 815.71лв., дължима съгласно чл. 7 във вр. с чл. 1, буква „б“ от Анекс № 4/06.06.2013г. към Договор за банков кредит от 28.10.2005г.,

начислена за периода от 20.01.2013г. до 05.06.2013г.вкл.

- Законна лихва за забава за периода от 23.07.2021г. до изплащане на вземането.

При условията на евентуалност, в случай, че главните искиве бъдат отхвърлени поради липса на предсрочна изискуемост на вземанията по договора за кредит и на основание чл. 79 от ЗЗД предявява обективно и субективно съединени осъдителни искиве за заплащане на следните суми:

- Изискуема главница в размер на 47 459,83лева, от която редовно падежирали главници за периода от 20.08.2021г. до 20.11.2021г. включително в размер на 1143.21лева и предсрочно изискуема главница от 02.12.2021г. в размер на 46 316.62лева;
- Просрочени редовни лихви за периода от 20.07.2021г. до 20.11.2021г. включително в размер на 1002.61;
- Начислена редовна лихва в размер на 132.00лева върху усвоена и непогасена главница към 02.12.2021г., за периода от 20.11.2021г. до 01.12.2021г. включително;
- Начислено обезщетение за забава в размер на 25.38 лева върху просрочени главници, за периода от 20.08.2021г. до 01.12.2021г. включително;
- Изискуема лихва в размер на 3438.67лева, дължима съгласно чл. 7 във връзка с чл. 1, буква „б“ от Анекс № 4/06.06.2013г. към Договора за банков кредит от 28.10.2005г., начислена за периода от 20.01.2013г. до 05.06.2013г. включително;
- Законна лихва за забава от датата на исковата молба до окончателното изплащане на вземането.

Претендират се и направените по делото съдебно-деловодни разноски. Представя и ангажира доказателства.

Ищецът твърди следното : С Разпореждане № 7104/21.10.2021г. по ч.гр.д. № 5366/2021г. Бургаският районен съд му е указал възможността на банката да подаде иск за установяване на вземането.

Посочва, че с Договор за банков кредит от 28.10.2005г., сключен между „Райфайзенбанк“ ЕАД и кредитополучателя Н. Б., Банката отпуснала на кредитополучателя кредит в размер на 70 000лв., който следвало да бъде използван за потребителски нужди и бил с краен срок за погасяване – 25.10.2020г. съгласно чл. 3.1 от Договора. Вторият ответник – П. Б. бил солидарен длъжник по кредита. В чл. 4 от Договора страните уговорили възнаграждение за кредитора за отпуснатия кредит – редовна лихва. Съгласно чл. 4.1 от Договора за ползвания кредит кредитополучателят заплащал на Банката годишна лихва в размер на 13%. Размерът на лихвата бил уговорен по формулата „СБР/стойност на банковия ресурс/ за лева + 8.5 пункта надбавка годишно“. Лихвата се начислявала от датата на усвояване на сумата по кредита на база 360 дни годишно за реалния брой дни на ползване на сумата по кредита.

При забава в плащането на дължими суми по кредита кредитополучателят дължал на банката наказателна лихва за забава в размер на 21% върху цялата усвоена и непогасена

главница за времето на забавата до окончателното погасяване на забавените вноски. Наказателната лихва представлявала СБР плюс 16.5 пункта надбавка – чл. 4.4 от Договора.

Съгласно чл. 5.1 от Договора кредитът следвало да бъде погасен на 180 равни анюитетни месечни вноски, всяка една в размер на 885.67 лева дължими на 25-то число на съответния месец, считано от 25.11.2005г., до 25.10.2020г.

С Анекс № 1 от 12.03.2010г. страните се договорили, че сумата на дължимите от кредитополучателя следващи две лихвени плащания считано от датата на влизане в сила на Анекс 1 и дължимата просрочена лихва в общ размер на 2232.44 лева ще бъде изплатена на две вноски заедно с месечни вноски в размер на 744.15 лева дължими за периода от 25.02.2013г. до 25.03.2013г. и една вноска в размер на 744.14 лева ведно с месечната вноска по кредита дължима на 25.04.2013г. съгласно погасителния план по договора за кредит.

С Анекс № 2/13.09.2010г. страните се съгласили падежната дата на договора да се промени от 25-то на 20-то число на съответния месец – чл.5 от Анекс 2. Съгласно чл. 7 от Анекс 2 за периода от 20.09.2010г. до 20.03.2010г. кредитополучателят ще ползва гратисен период, през който ще заплаща само дължимата лихва, съгласно чл. 3 от Анекса.

След изтичане на гратисния период по чл. 7 от Анекс 2 кредитополучателят се задължил да погаси вземанията съгласно погасителен план посочен в чл. 8 от Анекс 2. Кредитополучателят се задължил да погаси вземанията си по следния начин: 233 равни вноски по главница, всяка в размер на 283.09 лева, дължими на 20-то число на съответния месец, считано от 20.04.2011г. до 20.08.2030г., съгласно погасителен план неразделна част от Анекс 2 – чл. 8. Съгласно чл. 8.2 от Анекс 2/13.09.2010г. страните се съгласявали, че с първите две плащания по главницата се погасявало частта от вземанията с произход чл. 1.1, букви „в“ и „г“. При забава в плащанията на дължими суми по кредита кредитополучателят дължал на банката обезщетение за забава - наказателна надбавка към лихвата в размер на 10 пункта годишно.

С Анекс 3/16.06.2011г. кредитополучателят се задължил да изплати на банката усвоената и непогасена част от кредита общо в размер на 65317.17 лева по следния начин: 231 анюитетни вноски – всяка в размер на 913.75 лева, дължими на 20-то число на съответния месец, считано от 20.06.2011г. до 20.08.2030г., с приложена годишна лихва съгласно чл. 3 от Анекс 3 и погасителен план неразделна част от него.

С Анекс 4/06.06.2013г. кредитополучателят заплащал на банката годишна лихва в размер на СБР за лева +6.50 пункта надбавка, начислена върху пълния размер на вземанията по чл. 1, б „а“ от анекс 4 – чл. 2 от Анекс 4. С подписването на настоящия анекс кредитополучателят се задължавал да изплати на банката усвоената и непогасена част от кредита включващо вземанията съгласно чл. 1, б „а“ от анекса общо в размер на 65812.59 лева по следния начин: 207 равни анюитетни месечни вноски всяка в размер на 805.59 лева, дължима на 20-то число на съответния месец, считано от 20.06.2013г. до 20.08.2030г., с приложена годишна лихва съгласно анекс 4 и погасителен план – неразделна част от него.

Съгласно чл. 7 вземанията по чл. 6, „б“ - в размер на 3438.67лв.с една последна вноска дължима на 20.08.2030г.

Според ищеца банката изпълнила всички свои задължения, като ответниците изпаднали в забава по отношение на плащането на месечните погасителни вноски с падежи: 20.11.2020г.; 20.12.2020г.; 20.01.2021г.; 20.02.2021г.; 20.03.2021г.; 20.04.2021г. Предсрочната изискуемост на кредита настъпила с писмо изх. № ИЗХ- 001-25766/28.04.2021г. за обявяване на предсрочна изискуемост на кредита, съгласно чл. 11.2 от Анекс №4/06.06.2013г. поради настъпил случай на неизпълнение – неплащане на основание чл. 10.1 от Анекс 4/06.06.2013г.

Предсрочната изискуемост била обявена на съдлъжника с писмо с изх. № ИЗХ – 001-25767/28.04.2021г. Предсрочната изискуемост на всички вземания на банката по договора за кредит била осчетоводена на 10.05.2021г.

Заявяват, че към момента на подаване на заявлението по чл. 417 ГПК ответниците не изплатили своите задължения.

Поради това и ищецът задействал процедурата по издаване на Заповед по чл. 417 ГПК. Издадена била Заповед за изпълнение № 1912/27.07.2021г. и изпълнителен лист, по силата на които длъжникът Н. Б. и М. Б. били осъдени солидарно да заплатят на Банката сумите, както следва: изискуема главница в размер на 49 732.22лева, от която 1387.87лева – редовно падежирали главници, за периода от 20.12.2020г. до 20.04.2021г. вкл. и 48 344.35лева – предсрочно изискуема главница, с дата на настъпване 10.05.2021г. по договор за банков кредит от 28.10.2005г., изменен и допълнен с Анекс 1/12.03.2010г., анекс 2/13.09.2010г., Анекс 3/16.06.2011г. и Анекс 4/06.06.2013г., изискуема редовна възнаградителна лихва, в размер на 1838.38лева, начислена за периода от 20.11.2020г. до 09.05.2021г. вкл. ; изискуемо обезщетение за забава върху редовно падежирали главници от 20.12.2020г. до 20.04.2021г. , в размер на 87.96 лева, начислено за периода от 20.12.2020г. до 09.05.2021г. вкл., за периода от 13.03.2020г. до 13.05.2020г. вкл. не се начислява обезщетение за забава, изискуемо обезщетение за забава в размер на законната лихва върху предсрочно изискуема главница, в размер на 993.75лева, начислена за периода от 10.05.2021г. до 22.07.2021г. вкл. , изискуема лихва, в размер на 3438.67лв., дължима съгласно чл. 7 във вр. с чл. 1, буква „б“ от Анекс 4/06.06.2013г. към Договор за банков кредит от 28.10.2005г., начислена за периода от 20.01.2013г. до 05.06.2013г., вкл. законна лихва за забава за периода от 23.07.2021г. до изплащане на вземането, както и сумата от 1171.82лв. – разноси по делото.

След получаване на заповедта за изпълнение и изпълнителен лист, било образувано изпълнително дело № 221/2021г. по описа на ЧСИ Наско Георгиев.

След подаване на заявлението за издаване на заповедта за изпълнение постъпили частични плащания за погасяване на задълженията, както следва: 1500лв. – 23.07.2021г.; ; 785.03лв. – 01.09.2021г.; 140.80лв. – 04.10.2021г.

Предвид гореизложеното за ищеца се пораждал правен интерес от предявяване на

настоящия иск, като с исковата молба банката счита, че е покана за изпълнение на сумите. Същата следвало да се приеме за уведомление до длъжника за настъпване на предсрочна изискуемост на вземанията за главница.

Ответниците, в депозирания от тях писмен отговор, оспорват исковете. Не спорят, че на 28.10.2005г. между тях и ответното дружество е сключен договор за банков кредит за сумата от 70 000 лв. за потребителски нужди. Съгласно чл.5 от договора, кредитът се заплащал на 180 равни вноски, в размер на 885.67 лв., до 25-то число на всеки месец, считано от 25.11.2005г. до 25.10.2020г. Лихвата по този кредит била 13% на година. Тя се формирала от сбор между твърда надбавка от 8.5% и променлива - “стойност на банков ресурс” (наричана нататък СБР), която към момента на сключване на договора е била в размер на 4.5 %. В договора било разписано в какви хипотези променливата компонента СБР може да бъде променяна. Уговорени били и неустойки за забава. Посочват, че били подписани четири анекса към процесния договор, които уреждали в какви хипотези променливата компонента СБР може да бъде променяна, както били уговорени и неустойки за забава. В Анекс 2 от 13.09.2010г. било уговорено, че е налице дължима редовна главница в размер на 60 947.05 лв., просрочена главница в размер на 382,67лв., просрочена лихва в размер на 1597.27 лв., лихва и наказателна надбавка за периода от 25.07.2010г. - 10.09.2010г. От 8.65 лв., текуща редовна лихва от 25.08.2010г. до 13.09.2010г. От 502.81 лв., отложени лихви съгласно Анекс № 1 от 2232.44 лв.

С Анекс №4 от 06.06.2013г. страните установили, че е налице дължима сума в размер на 65 812.59 лв., която включвала редовна главница в размер на 64 812.59 лв., просрочена главница в размер на 252.43 лв., просрочена лихва в размер на 1488.29 лв., както и сумата от 3438.67 лв., която включва 3000.64 лв. просрочена лихва за периода от 20.01.2013г. до 19.05.2013г. текуща редовна лихва от 20.05.2013г. до 05.06.2013г. от 431.42 лв. и 6.61 лв. наказателна надбавка върху просрочената главница за периода от 20.02.2013г. до 05.06.2013г. Съгласно чл.6 от този анекс, сумата от 65812.59 лв. следвало да бъде плащана на равни анюитетни месечни вноски в размер на 805.59 лв., дължими до 20-то число на месеца, от 20.06.2013г. до 20.08.2030г. Съгласно чл.7 от този анекс, сумата от 3438.67 лв. щяла да бъде изплатена с една последна вноска, дължима на 20.08.2030г. Тоест лихвата била 13.15 % на година.

По нататък в отговора се посочва, че между страните по делото бил сключен и втори договор за банков кредит от 19.10.2006г. за сумата от 30 000лв. Съгласно чл.5 от договора, кредитът се заплащал на 180 равни вноски, в размер на 360.05 лв., до 25-то число на всеки месец, считано от 25.11.2006г. до 25.10.2021г. Лихвата по този кредит била 12% на година. Тя се формирала от сбор между твърда надбавка от 7.5% и променлива - “стойност на банков ресурс” (наричана нататък СБР), която към момента на сключване на договора е била в размер на 4.5 %. В договора отново било разписано в какви хипотези променливата компонента СБР може да бъде променяна, като били уговорени неустойки за забава. Към договора били подписани последващи два анекса.

На следващо място ответниците посочват, че банката е депозирала срещу тях две

заявления за издаване на заповед за незабавно изпълнение по двата договора за банков кредит. По ч.гр.д. № 5366/2021г. на РС-Бургас, X състав е издадена заповед № 1912 за изпълнение на парично задължение по чл.417 ГПК от 27.07.2021г. за сумите описани и от ищеца в исковата молба. На 28.07.2021г. е издаден изпълнителен лист за тези суми. Видно от извлечението от банковите книги, банката-заявител считала, че е налице основание за обявяване на предсрочна изискуемост, тъй като бил налице общ просрочен размер на задълженията от 6435.28 лв., продължил 214 дни, което са 5 броя просрочени вноски.

Ответниците посочват, че по ч.гр.д.№ 5367/2021г. на РС-Бургас, VII състав била издадена заповед № 1909 за изпълнение на парично задължение по чл.417 ГПК от 27.07.2021г. за следните суми по договора за банков кредит от 19.10.2006г. и анексите към него: 1246.29 лв. - редовно падежирали главници за периода от 25.12.2020г. - 25.04.2021г.; 8356.95 лв. - предсрочно изискуема главница; 312.80 лв. - редовна договорна лихва за периода от 25.11.2020г. до 09.05.2021г.; 89.79 лв. - обезщетение за забава върху редовно падежиралата главница от 25.12.2020г. до 09.05.2021г.; 171.78 лв. - обезщетение за забава върху предсрочно изискуемата главница за периода от 10.05.2021г. До 22.07.2021г.; 1257.56 лв. - изискуема лихва по чл.8 от анекс №2 към договора за банков кредит от 19.10.2006г.; законната лихва върху главниците, считано от 26.07.2021г. до изплащане на вземането; 278.70 лв. - разноски на заявителя. На 28.07.2021г. бил издаден изпълнителен лист за тези суми. Банката-заявител считала, че е налице основание за обявяване на предсрочна изискуемост, тъй като бил налице общ просрочен размер на задълженията от 2790.36 лв., продължил 206 дни, което били 5 броя просрочени вноски. Двете заповеди за незабавно изпълнение по чл.417 ГПК били връчени на длъжниците на 21.09.2021г. по образуваните изпълнителни дела №221/2021г. и 222/2021г. на ЧСИ Наско Георгиев - рег. №2 802, ОС-Бургас.

Ответниците заявяват, че е налице пълно погасяване и по двата договора за кредит. Също така и двата договора за кредит съдържали нищожни клаузи - тези, с които се уговаря изменението на лихвения процент. Тези клаузи не били индивидуално договорени, по съществуващото си били неравноправни, съответно - нищожни.

Посочва, че след сключването на договорите за банков кредит, банката увеличава едностранно лихвения процент, въз основа на неравноправните клаузи в договора, а с това била увеличавана месечната вноска и по двата кредита. Посочват какво е било дължимо и какво е било платено след сключването на всеки отделен анекс. По първия договор според ищците общо внесените суми вследствие на незаконно увЕ.чение на лихвения процент били в размер на 28 712.39лева, а по втория – 11 175.74лева.

Също така ответниците правят изрично възражение за нищожност на клаузите за неустойки и наказателни лихви.

Поради гореизложеното извършените недължими плащания от ответниците трябвало да бъдат зачетени за намаляване на дълга с всяка следваща вноска. Евентуално, ако се счете, че платените суми не следвало да се отнасят към останалия дълг, ответниците правят възражение за прихващане на недължимо платените суми по кредитите в размер на 200

000лв. – и по двата договора с вземането за главница.

Изтъкват, че липсвали основания за обявяване на предсрочна изискуемост. Оспорва се уведомленията за обявяване на предсрочна изискуемост да са получени от ответниците. Фикцията за връчване била недействителна - клаузата която я предвижда била неравноправна и като такава не била индивидуално уговорена, поради което била нищожна. Уговорката нарушавала изискването за добросъвестност, доколкото търговците осигурявали служител, който да получи изявленията на страната, който е на място в работно време, докато потребителят нямал тази възможност, тъй като не можел да се намира в дома си по всяко едно време.

Предвид изложеното, молят за отхвърляне на исковете, както и да им бъдат присъдени разноските в настоящето и в заповедното производство.

С отговора на исковата молба е отправено искане по чл. 213 ГПК за съединяване на гр.д. №8574/2021г. по описа на БРС. С нарочно определение настоящият съд е оставил искането без уважение.

При проверка на допустимостта на предявения иск, съдът констатира, че искът, предмет на настоящото дело, е подсъден на съдилищата, като е налице правен интерес от предявяването му пред съда, тъй като се твърди, а и от събраните писмени доказателства се установява, че ищецът първоначално е предприел действия по започване на принудително изпълнение за събиране на изискуемите си вземания при облекчените условия на заповедно производство, в хода на което обаче вследствие своевременно депозираните възражения от ответниците е установено, че е налице спор относно съществуването им. За да запази породените последици в заповедното производство-изпълнителна сила, ищецът своевременно е предявил настоящия установителен иск, съобразно изискванията на чл.422 от ГПК.

Бургаският окръжен съд, като съобрази, че са налице процесуалните предпоставки за допустимост на исковата молба и липсват процесуални пречки за разглеждането на спора, намира, че предявените искове са допустими.

Бургаският окръжен съд, след съвкупна преценка на доказателства по делото, с оглед изразените становища и съобразно закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са при условията на обективно и субективно съединяване установителни претенции са правно основание чл. 422 от ГПК, вр. с чл. 430 от ТЗ и чл.309а от ТЗ, а предявените при условията на обективно и субективно евентуално съединяване осъдителни искове са с правно основание в чл.79, ал.1 от ЗЗД вр. с чл.430 от ТЗ и чл. чл.309а от ТЗ.

„Райфайзенбанк/България“ ЕАД с ЕИК 831558413 чрез пълномощника юрисконсулт Пенка Тенева с посочен адрес гр.Стара Загора, бул.“Цар Симеон Велики“ № 67 с променено наименование, считано от 14.07.2022 год. – „Кей Би Си Банк България“ЕАД е предявил обективно и субективно съединени установителни искове по чл.422 от ГПК срещу Н. Х. Б., ЕГН ***** и П. Н. Б., ЕГН ***** – двамата от гр.*** ул.*** **, вх. *, за да бъде

прието за установено, че ответниците дължат на ищеца, на основание Договор за банков кредит от 28.10.2005г., изменен и допълнен с Анекс № 1 от 12.03.2010г., Анекс №2 от 13.09.2010г., Анекс № 3 от 16.06.2011г. и Анекс № 4 от 06.06.2013г. следните суми:

- Изискуема главница в размер на 49 732.22лева, от която 1387.87лева – редовно падежирали главници за периода от 20.12.2020г. до 20.04.2021г. включително и 48 344,35лева – предсрочно изискуема главница, с дата на настъпване 10.05.2021г. по Договор за банков кредит от 28.10.2005г. и анексите към него;

- Изискуема редовна възнаградителна лихва, в размер на 1838.38лева – начислена за периода от 20.11.2020г. до 09.05.2021г.включително;

- Изискуемо обезщетение за забава върху редовно падежирали главници от 20.12.2020г. до 20.04.2021г. в размер на 87.96лв., начислена за периода от 20.12.2020г. до 09.05.2021г.включително;

- Изискуемо обезщетение за забава в размер на законната лихва върху предсрочно изискуема главница, в размер на 993.75лева, начислена за периода от 10.05.2021г. до 22.07.2021г.;

- Изискуема лихва, в размер на 815.71лв., дължима съгласно чл. 7 във вр. с чл. 1, буква „б“ от Анекс № 4/06.06.2013г. към Договор за банков кредит от 28.10.2005г., начислена за периода от 20.01.2013г. до 05.06.2013г.вкл.

- Законна лихва за забава за периода от 23.07.2021г. до изплащане на вземането.

При условията на евентуалност, в случай, че главните искове бъдат отхвърлени поради липса на предсрочна изискуемост на вземанията по договора за кредит и на основание чл. 79 от ЗЗД предявява обективно и субективно съединени осъдителни искове за заплащане на следните суми:

- Изискуема главница в размер на 47 459,83лева, от която редовно падежирали главници за периода от 20.08.2021г. до 20.11.2021г. включително в размер на 1143.21лева и предсрочно изискуема главница от 02.12.2021г. в размер на 46 316.62лева;

- Просрочени редовни лихви за периода от 20.07.2021г. до 20.11.2021г. включително в размер на 1002.61;

- Начислена редовна лихва в размер на 132.00лева върху усвоена и непогасена главница към 02.12.2021г., за периода от 20.11.2021г. до 01.12.2021г. включително;

- Начислено обезщетение за забава в размер на 25.38 лева върху просрочени главници, за периода от 20.08.2021г. до 01.12.2021г. включително;

- Изискуема лихва в размер на 3438.67лева, дължима съгласно чл. 7 във връзка с чл. 1, буква „б“ от Анекс № 4/06.06.2013г. към Договора за банков кредит от 28.10.2005г., начислена за периода от 20.01.2013г. до 05.06.2013г. включително;

- Законна лихва за забава от датата на исковата молба до окончателното изплащане на вземането.

Претендират се и направените по делото съдебно-деловодни разноски. Представя и ангажира доказателства.

По делото не са налице признания на права и на обстоятелства.

Не се спори, а от приложеното ч.гр.д.№5366/2021 год. по описа на Районен съд – Бургас се установява, че за процесните вземания е подадено заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение, че е издадена заповед № 1912 за изпълнение на парично задължение по чл.417 ГПК от 27.07.2021г. за сумите описани и от ищеца в исковата молба. На 28.07.2021г. е издаден изпълнителен лист за тези суми. Не се спори, че след постъпили възражения от всеки от ответниците в настоящото производство е указано на ищеца да предяви иск по чл. 422 от ГПК.

Не се спори между страните, че по силата на Договор за банков кредит от 28.10.2005г., сключен между „Райфайзенбанк“ ЕАД и кредитополучателя Н. Б., ищцовата банка е предоставила на кредитополучателя кредит в размер на 70 000лв., който следвало да бъде използван за потребителски нужди и бил с краен срок за погасяване – 25.10.2020г. съгласно чл. 3.1 от Договора. Вторият ответник – П. Б. бил солидарен длъжник по кредита. В чл. 4 от Договора страните уговорили възнаграждение за кредитора за отпуснатия кредит – редовна лихва. Съгласно чл. 4.1 от Договора за ползвания кредит кредитополучателят заплащал на Банката годишна лихва в размер на 13%. Размерът на лихвата бил уговорен по формулата „СБР/стойност на банковия ресурс/ за лева + 8.5 пункта надбавка годишно“. Лихвата се начислявала от датата на усвояване на сумата по кредита на база 360 дни годишно за реалния брой дни на ползване на сумата по кредита.

При забава в плащането на дължими суми по кредита кредитополучателят дължал на банката наказателна лихва за забава в размер на 21% върху цялата усвоена и непогасена главница за времето на забавата до окончателното погасяване на забавените вноски. Наказателната лихва представлявала СБР плюс 16.5 пункта надбавка – чл. 4.4 от Договора.

Съгласно чл. 5.1 от Договора кредитът следвало да бъде погасен на 180 равни анюитетни месечни вноски, всяка една в размер на 885.67лева дължими на 25-то число на съответния месец, считано от 25.11.2005г., до 25.10.2020г.

С Анекс № 1 от 12.03.2010г. страните се договорили, че сумата на дължимите от кредитополучателя следващи две лихвени плащания считано от датата на влизане в сила на Анекс 1 и дължимата просрочена лихва в общ размер на 2232.44лева ще бъде изплатена на две вноски заедно с месечни вноски в размер на 744.15лева дължими за периода от 25.02.2013г. до 25.03.2013г. и една вноска в размер на 744.14лева ведно с месечната вноска по кредита дължима на 25.04.2013г. съгласно погасителния план по договора за кредит.

С Анекс № 2/13.09.2010г. страните се съгласили падежната дата на договора да се промени от 25-то на 20-то число на съответния месец – чл.5 от Анекс 2. Съгласно чл. 7 от Анекс 2 за периода от 20.09.2010г. до 20.03.2010г. кредитополучателят ще ползва гратисен период, през който ще заплаща само дължимата лихва, съгласно чл. 3 от Анекса.

След изтичане на гратисния период по чл. 7 от Анекс 2 кредитополучателят се

задължил да погаси вземанията съгласно погасителен план посочен в чл. 8 от Анекс 2. Кредитополучателят се задължил да погаси вземанията си по следния начин: 233 равни вноски по главница, всяка в размер на 283.09лева, дължими на 20-то число на съответния месец, считано от 20.04.2011г. до 20.08.2030г., съгласно погасителен план неразделна част от Анекс 2 – чл. 8. Съгласно чл. 8.2 от Анекс 2/13.09.2010г. страните се съгласявали, че с първите две плащания по главницата се погасявало частта от вземанията с произход чл. 1.1, букви „в“ и „г“. При забава в плащанията на дължими суми по кредита кредитополучателят дължал на банката обезщетение за забава - наказателна надбавка към лихвата в размер на 10 пункта годишно.

С Анекс 3/16.06.2011г. кредитополучателят се задължил да изплати на банката усвоената и непогасена част от кредита общо в размер на 65317.17лева по следния начин: 231 анюитетни вноски – всяка в размер на 913.75лева, дължими на 20-то число на съответния месец, считано от 20.06.2011г. до 20.08.2030г., с приложена годишна лихва съгласно чл. 3 от Анекс 3 и погасителен план неразделна част от него.

С Анекс 4/06.06.2013г. кредитополучателят заплащал на банката годишна лихва в размер на СБР за лева +6.50пункта надбавка, начислена върху пълния размер на вземанията по чл. 1, б „а“ от анекс 4 – чл. 2 от Анекс 4. С подписването на настоящия анекс кредитополучателят се задължавал да изплати на банката усвоената и непогасена част от кредита включващо вземанията съгласно чл. 1, б „а“ от анекса общо в размер на 65812.59лева по следния начин: 207 равни анюитетни месечни вноски всяка в размер на 805.59лева, дължима на 20-то число на съответния месец, считано от 20.06.2013г. до 20.08.2030г., с приложена годишна лихва съгласно анекс 4 и погасителен план – неразделна част от него.

Съгласно чл. 7 вземанията по чл. б, „б“ - в размер на 3438.67лв.с една последна вноска дължима на 20.08.2030г.

Ищецът твърди, че ответниците изпаднали в забава по отношение на плащането на месечните погасителни вноски с падежи: 20.11.2020г.; 20.12.2020г.; 20.01.2021г.; 20.02.2021г.; 20.03.2021г.; 20.04.2021г. Предсрочната изискуемост на кредита настъпила с писмо изх. № ИЗХ- 001-25766/28.04.2021г. за обявяване на предсрочна изискуемост на кредита, съгласно чл. 11.2 от Анекс №4/06.06.2013г. поради настъпил случай на неизпълнение – неплащане на основание чл. 10.1 от Анекс 4/06.06.2013г.

Предсрочната изискуемост била обявена на съдлъжника с писмо с изх. № изх – 001-25767/28.04.2021г. Предсрочната изискуемост на всички вземания на банката по договора за кредит била осчетоводена на 10.05.2021г.

По отношение на настъпване на предсрочната изискуемост на вземането на банката по договора за кредит, съдът намира за установено следното: Страните не спорят, а от приложените таблици за изчисляване на задълженията на ответниците по заплащане на месечни вноски за главница и лихва и погасяване на същите, направени от вещото лице и приложени към заключенията се установява, че кредитът е изпаднал в просрочие 45 дни

след 25.04.2019 год г.- датата на първата частично непогасена вноска, съобразно чл.9.1 от Договора за кредит от 2005 год. С оглед на горното, съдът приема , че към датата на писмата , с които ответниците са уведомени за обявяването на кредита за предпочно изискуем – 28.04.2021 год. е било налице трайно неизпълнение от страна на кредитополучателите. Съдът счита за неоснователно възражението на ответниците , че са нередовно уведомени за настъпване на предсрочната изискуемост. По делото са представени и не са оспорени обратните разписки от връчването на уведомителните писма на член от домакинството на ответниците/л.34 и 36 от приложеното ч.гр.д. №5366/2021г. на РС Бургас/. Връчването е извършено на посоченият от ответниците адрес за кореспонденция в договора за кредит и няма доказателства , нито се твърди, че ответниците са уведомили банката за промяна на адреса.

Спорно между страните е обстоятелството дали са налице неравноправни клаузи в договора и анексите, а именно тези, с които се уговаря изменението на лихвения процент, за които се твърди , че не били индивидуално договорени и по съществуващото си били неравноправни, съответно - нищожни. Ответниците правят изрично възражение за нищожност на клаузите за неустойки и наказателни лихви.

По отношение на възражението за нищожност на клаузите от договора за кредит и анексите , съдът намира за установено от фактическа и правна страна следното :

Договорът за кредит е подписан на 28.10.2005 год., при действието на Закона за защита на потребителите и за правилата за търговия в сила от 03.07.1999 год. и отменен 10.06.2006 г. със Закона за защита на потребителите. В чл.35 от ЗЗППТ е посочено, че неравноправна клауза в договор, сключван с потребител, е уговорка във вреда на потребителя, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя.

В чл.36 и чл. 37 от същия закон е посочено, че клаузите на договорите, предлагани на потребителите, трябва да бъдат съставени по ясен и недвусмислен начини че неравноправните клаузи са нищожни, освен ако са уговорени индивидуално, но не са индивидуално уговорени клаузи, които са били изготвени предварително и поради това потребителят не е имал възможност да влияе върху съдържанието им, особено в случаите на договор при общи условия.

По отношение на оспорените клаузи от договора за банков кредит и анексите съдът е намира, че банката не твърди и не доказва те да са индивидуално уговорени.

За наличие на неравноправни клаузи в договора съдът следва да следи не само по направено възражение от страните, но и служебно.

На първо място обстоятелството, че кредитополучателят е сключил договор в качеството си на физическо лице за текущи нужди, несъмнено води до извода, че същият има качеството на потребител. Без съмнение банката в случая действа в качеството си на търговец, които осъществява основната си търговска дейност.

Съдът приема, че по принцип е допустима едностранна промяна от страна на банката

на лихвените проценти при наличие на обективни предпоставки, стига те да са конкретно уговорени между страните, както и да има методология за извършване на промяната, като е необходимо и уведомяване на кредитополучателя за последната с възможност той да се откаже от договора. Не такава е съдържанието на чл.4.2. от договора за кредит , сключен на 28.10.2005 год. Действително уредбата в действащия към момента ЗЗП е по-детайлна и съществуващата съдебна практика по чл.143 и чл.144 от ЗЗП е устойчива и трайна, в сравнение с тази по отменения закон, но съдът намира, че следва да приложи същите критерии за преценка и същото тълкуване към настоящия спор, доколкото се касае за договор между потребител и банка и оспорените клаузи могат да бъдат дефинирани като неравноправни клаузи по смисъла на чл.35 от ЗЗППТ/отм./

Допустима е уговорка в договор за кредит, предвиждаща възможност за увеличаване на първоначално уговорената лихва, само ако тя отговаря на следните кумулативни условия - обстоятелствата, при чието настъпване може да се измени лихвата, трябва да са изрично уговорени в договора или в общите условия, тези обстоятелства следва да са обективни, т. е. да не зависят от волята на кредитора – тяхното определяне или приложение да не е поставено под контрола на кредитора, методиката за промяна на лихвата да е подробно и ясно описана в договора или общите условия, т. е. да е ясен начинът на формиране на лихвата и при настъпването на тези обстоятелства да е възможно както повишаване, така и понижаване на първоначално уговорената лихва . В този смисъл е Решение № 424/02.12.2015 г. по гр. д. № 1899/2015 г. на ВКС, IV г. о.

С Решение № 205/07.11.2016 г. по т. д. № 154/2016 г. на ВКС, I т. о. е прието, че уговорената неиндивидуално в договора за кредит възможност за едностранно увеличаване от страна на банката на първоначално съгласувания размер на базовия лихвен процент, при необявени предварително и невключени като част от съдържанието на договора ясни правила за условията и методиката, при които този размер може да се променя до пълното погасяване на кредита, не отговаря на изискването за добросъвестност.

Следователно неравноправни и по тази причина нищожни са клаузите в основния договор за кредит по чл.4.2. и 4.4 от Договора , както и всички препращащи към тях клаузи на договора, както и изменящите ги такива.

В чл. 4, ал. 2 от основния договор е предвидено, че банката може едностранно да променя лихвата , в частта на *СБР/стойност на банковия ресурс на банката/* при промяна на пазарните условия, като промяната влиза в сила от датата , посочена в уведомлението до кредитополучателя.

Съдът счита, че клаузата на чл. 4, т. 2 от договора за кредит, се явява неравноправна по смисъла на чл.35 от ЗЗППТ/отм./, така и на сега действащия на чл. 143, т. 10 ЗЗП и за нея не се прилагат изключенията по чл. 144 ЗЗП. Съобразно съдържанието на клаузата промяната на базовия лихвен процент е предоставена изцяло на преценка на банката без в договора да са посочени конкретни параметри на изменение във факторите, формиращи СБР и с колко всеки един от тях участва при образуването на СБР, което налага евентуалното изменение на посочената компонента на лихвата. Липсва обвързаност на изменението на

лихвения процент с конкретни обективни показатели., поради което не може да се счете, че кредитополучателят е получил предварително достатъчно конкретна информация за начина, по който банката може едностранно да промени цената на предоставената финансова услуга. Съответно създава се възможност за субективна преценка на кредитора, несъответстваща на изискването за добросъвестност и водеща до неравновесие между правата и задълженията на страните по договора за банков кредит. Нищожността на чл. 4, т. 2 от договора за кредит води до извод за нищожността на клаузата на чл.4.4 от договора, а оттук и на размера на целия дълг.

По отношение на атакуваните клаузи от анексите към договора за кредит , съдът констатира , че в Анекс № 1 чл.8 е налице детайлно и ясно определение на понятието „стойност на банковия ресурс“ по смисъла на чл.4 от Договора , както и на методиката за неговото изменение, но това изменение е невъзможно да санира изначалната нищожност на клаузата за изменение на размера на възнаградителната и наказателната лихви. В допълнение, съдът констатира, че в чл.8.4 от Анекс № 1, чл.12 от Анекс № 2, чл.1.3 от Анекс № 3, чл.4.2 от Анекс № 4 уговарят правото на банката е да информира кредитополучателя за промяна в СБР чрез публикация в своя интернет сайт, на видимо място в офисите си или по друг подходящ начин, без да е необходимо в тези случаи подписване на анекс към договора, което е в противоречие с изискването по чл. 144, ал. 2, т. 1 ЗЗП и чл.35, т.8, потребителят да бъде информиран за промяната и да му се обезпечи право за изразяване на несъгласие, чрез едностранно прекратяване на договорната връзка. Не е уговорено право на кредитополучателя при едностранно изменение на лихвения процент от страна на банката да може да прекрати договора. От друга страна в чл. 10, т. 1 от основния договор за просрочие на която и да е вноска или част от нея от страна на потребителя банката може да начислява наказателна надбавка, респ. по чл. 10, т. 2 – за посоченото неизпълнение / вкл. и на част от вноската/ може да обяви всички суми по договора за кредит за предсрочно изискуеми. Следователно промяната в СБР, а оттук промяната в дължимата ануитетна вноска са свързани със значителни от гледна точка интереса на кредитополучателя последици, които при липса на обезпеченост в неговата информираност за конкретния размер на дълга към датата на всеки един от последователните месечни падежи, сериозно биха нарушили равновесието между правата и задълженията на търговеца и потребителя във вреда на последния.

Съдът счита, че процесните клаузи не са индивидуално уговорени и изводът за това се следва от прочита и тълкуването на същите, доколкото в тях, както вече се посочи липсва въведен алгоритъм, начин на определяне или изчисление на лихвения процент и изчисляването на надбавката. Тези текстове са част от съдържанието на договора, така както е изготвено от банката и предложено на потребителя и по отношение именно на тях ответникът не е имал каквато и да е възможност да търси предоговаряне. Непосочването на конкретни условия в договора, предвиждащи правото на банката едностранно да промени лихвата прави невъзможно извършване на проверка включително дали такава промяна се дължи на обективни причини. Клаузите са неравноправни и следва да се считат за

нищожни, тъй като са изготвени предварително от банката и ответникът не е имал възможност да влияе върху съдържанието им. Въпреки, че текстовете не са индивидуално уговорени между страните, ищецът си е запазил и правото да променя едностранно условията на договора, на непосочени в същия основания. Касае се за уговорки сключени във вреда на потребителя, тъй като дават неконтролируеми права на другата страна, не отговарят на изискванията на добросъвестността, а банката не е положила грижата на добрия съконрагент при сключване на договора в резултат, на което се е стигнало до неравновесие на правата на двете страни, даваща изключителни възможности на кредитната институция безконтролно да променя съдържанието на договорните отношения. Тежестта за доказване, че отделна клауза е индивидуално уговорена е върху банката, която не е ангажирала достатъчно убедителни доказателства за осъществяването на този, благоприятен за нея факт.

Направената констатация за нищожност на горните клаузи в настоящия казус не води до извод за нищожност на целия договор, тъй като няма пречка същият да бъде приложен и изпълнен и без тях. Самата първоначално уговорена лихва следва да остане действаща между страните, доколкото уговорката към момента на сключване на договора не противоречи на разпоредбите на ЗЗППТ/отм./. По отношение на размера на вноските, съдът приема, че същите са определяеми, поради което е допуснал задача към съдебно-счетоводната експертиза да изготви по уговорените в договора критерии погасителен план и да съобрази същия при отговор на задачата каква част от дължимите суми – за главница, лихви и разноски са погасени с плащане или чрез принудително изпълнение, за да се изчисли размера на задължението на ответниците.

При тези данни съдът намира, че размерът на задължението на ответника следва да бъде изчислен при съобразяване единствено и само клаузите на първоначалния договор, съгласно които кредитът се погасява на месечни вноски, включващи главница и лихва, с размер на всяка вноска, съгласно погасителен план, неразделна част от договора. Анализът на всички, събрани по делото писмени доказателства и обсъждането на информацията, съдържаща се в представените основно и допълнително заключения на вещото лице, при съобразяване на изложените по-горе доводи позволява на настоящия състав да възприеме позиция, че размерът на задължението на ответниците за неиздължена главница, съгласно заключението на вещото лице по задача № 15. На вещото лице е поставена задача да изчисли дължимия остатък по кредита, като вземе предвид първоначалния погасителен план, извършените плащания, включително след подаване на заявлението, които съдът следва да съобрази на основание чл. 235, ал. 3 от ГПК, вр. с т.9 от ТР № 4/2014 на ОСГТК на ВКС. В допълнителното заключение по т. 15 и приложение № 4 – лист 186 и 211-214 от делото, вещото лице е посочило, че неплатения остатък по кредита е общ размер 15979,56 лева, от които 14450,92 лева – главница и 1528,64 лева – възнаградителна, както и 3777,82 лв. наказателна лихва – лихва върху просрочени и предсрочно изискуеми главници от Договора за кредит от 2005 год., към датата на подаване на заявлението – 10.05.2021 год. до предявения размер от 1081,71 лв./87,96 + 993,75/, който размер съдът приема за установен

по делото.

С исковата молба ищецът претендира главница в размер на 49 732.22лева, от която 1387.87лева – редовно падежирали главници за периода от 20.12.2020г. до 20.04.2021г. включително и 48 344,35лева – предсрочно изискуема главница, с дата на настъпване 10.05.2021г. по Договор за банков кредит от 28.10.2005г. и анексите към него; редовна възнаградителна лихва, в размер на 1838.38лева – начислена за периода от 20.11.2020г. до 09.05.2021г.включително; обезщетение за забава върху редовно падежирали главници от 20.12.2020г. до 20.04.2021г. в размер на 87.96лв., начислена за периода от 20.12.2020г. до 09.05.2021г.включително; обезщетение за забава в размер на законната лихва върху предсрочно изискуема главница, в размер на 993.75лева, начислена за периода от 10.05.2021г. до 22.07.2021г.; лихва, в размер на 815.71лв., дължима съгласно чл. 7 във вр. с чл. 1, буква „б“ от Анекс № 4/06.06.2013г. към Договор за банков кредит от 28.10.2005г., начислена за периода от 20.01.2013г. до 05.06.2013г.вкл. и законна лихва за забава за периода от 23.07.2021г. до изплащане на вземането.

С оглед на обстоятелството , че исковете са приети за частично основателни по причина различна от ненастъпилата предсрочна изискуемост на задълженията по договора за банков кредит , съдът приема , че не е настъпило условието , което е основание за произнасяне на предявените при условие на евентуалност осъдителни искове.

Претендира се и присъждане на разноските в заповедното производство в размер на 1271,82 лв., както и държавна такса 1069,36 лв., 250лв. – разноски и 450,00 лв. юрисконсултско възнаграждение, направени в настоящото производство.

По отношение на разноските : При произнасянето по разноските , съдът съобрази, че направените разноски в заповедното производство и в настоящото са дължими частично и следва да бъдат коригирани съобразно отхвърлената част от иска.

На ответниците следва да бъдат присъдени направените в настоящото производство разноски, съобразно отхвърлената част от иска в съотношение 30% за ищеца и 70% за ищеца и за ответниците. За ищеца - от доказани разноски в заповедното производство в размер на 1271,82 лв. са дължими 381,55 лв., а в настоящото производство - 530,81 лв. В полза на ответниците следва да бъдат присъдени разноски в настоящото производство в размер на 6115,31 лв., изчислени като 70% от сумата на 2134 лв. - адвокатско възнаграждение в минималния размер по Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения в редакция към датата на сключване на договорите за правна помощ и съдействие, за всеки от ответниците, както за заповедното, така и за настоящото производство и разноски за СИЕ в размер на 200лв. или общо 8736,16 лв.

Мотивиран от изложените съображения, Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на Н. Х. Б., ЕГН ***** и П. Н. Б., ЕГН ***** – двамата от гр.*** ул.*** **, вх.*, че същите дължат на ищеца „Райфайзенбанк/България/“ ЕАД с ЕИК 831558413 чрез пълномощника юрисконсулт Пенка Тенева с посочен адрес гр.Стара Загора, бул.“Цар Симеон Велики“ № 67 с променено наименование, считано от 14.07.2022 год. – „Кей Би Си Банк България“ЕАД, на основание Договор за банков кредит от 28.10.2005г., изменен и допълнен с Анекс № 1 от 12.03.2010г., Анекс №2 от 13.09.2010г., Анекс № 3 от 16.06.2011г. и Анекс № 4 от 06.06.2013г. следните суми : 14450,92 лева – главница и 1528,64 лева – възнаградителна лихва , 1081,71 лв – обезщетение за забава върху редовно падежирали и предсрочно изискуеми главници по Договора за кредит от 2005 год., ведно със законната лихва от 23.07.2021 год. до датата на окончателно изплащане на вземането, за които суми в процедурата по заповедно производство по чл.417 от ГПК, по ч.гр.д.№5366/2021г. по описа на РС Бургас е издадена заповед за плащане, като отхвърля претенциите над този размер като неоснователни.

ОСЪЖДА „Райфайзенбанк/България/“ ЕАД с ЕИК 831558413 чрез пълномощника юрисконсулт Пенка Тенева с посочен адрес гр.Стара Загора, бул.“Цар Симеон Велики“ № 67 с променено наименование, считано от 14.07.2022 год. – „Кей Би Си Банк България“ЕАД да заплати на Н. Х. Б., ЕГН ***** и П. Н. Б., ЕГН ***** – двамата от гр.*** ул.*** **, вх.*, разноски в заповедното и в настоящото производство в размер на 6115,31 лв., по 3057,65 лв. – всеки от ответниците.

ОСЪЖДА Н. Х. Б., ЕГН ***** и П. Н. Б., ЕГН ***** – двамата от гр.*** ул.*** **, вх.*, да заплатят на „Райфайзенбанк/България/“ ЕАД с ЕИК 831558413 чрез пълномощника юрисконсулт Пенка Тенева с посочен адрес гр.Стара Загора, бул.“Цар Симеон Велики“ № 67 с променено наименование, считано от 14.07.2022 год. – „Кей Би Си Банк България“ЕАД разноски в заповедното производство в размер на 381,55 лв., а в настоящото производство - 530,81 лв., по 456,18 лв. – всеки от ответниците.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба в двуседмичен срок от връчването му пред Апелативен съд Бургас.

Съдия при Окръжен съд – Бургас: _____